

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2015. évi szeptember hó 4. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A harmadfokú bíróság a csődbűncselekmény büntette és más bűncselekmény miatt **vádolt** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.481/2013/22. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A másodfokon eljáró Kaposvári Törvényszék 2.Bf.481/2013/22. számú ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a számvitel rendje megsértésének vétsége tekintetében hozott felmentő rendelkezés miatt, a terhelt büntetőjogi felelősségének e bűncselekményben is történő megállapítása végett, valamint súlyosabb jogkövetkezmények - végrehajtandó szabadságvesztés, közügyektől és gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltás, továbbá vagyonek Kobzása - alkalmazása érdekében.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, míg perbeszédében a védő a másodfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott másodfokú ítéletet - a Be.387.§ (1) bekezdése alapján - az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül, vizsgálva a perrendi szabályok megtartását, valamint a másodfokú ítélet megalapozottságát. Ennek során az ügy érdemi elbírálását akadályozó eljárási szabálysértést nem észlelt,

Helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor a tényállás II. pontjában írt cselekmény tekintetében a számvitel rendjét sértő magatartásokat, illetve azok hatásait eldöntendő ténybeli kérdésekként kezelte, végső soron olyan múltban létezett és lezajlott történésekként, melyek rögzítéséhez, majd a megállapított és valószínűsíthető események következményeinek a megítéléséhez különleges szakértelem szükséges.

A tényállás II. pontjában vád tárgyává tett - keretdiszpozícióként szabályozott - számvitel rendjének megsértése ún. vegyes törvényi tényállású bűncselekmény, melynek megvalósulásához az elkövetési magatartás tanúsítása mellett, azzal okozati összefüggésben, elengedhetetlen a törvényhozó által meghatározott eredmény bekövetkezése is. A szóban forgó bűncselekmény törvényi tényállásának mindkét tárgyi elemére igaz azonban, hogy azok megnyugtató tisztázása különleges szaktudást, könyvszakértői ismereteket igényel. Ennek megfelelően a beszámoló-készítési, könyvvezetési és könyvvizsgálati kötelezettséget megszegő, vagy a bizonylati rendet sértő magatartások büntetőjogi vizsgálatakor nem pusztán az egyes tevékenységek, illetve mulasztások nevesítése és csoportosítása képezi a szakértő feladatát, hanem az is, hogy állást foglaljon a felróható cselekmények gazdálkodó szervezetre gyakorolt hatásának kérdésében. Így abban, hogy a kifogásolt szabályszegések együttjártak-e a vagyoni helyzet áttekintésének, illetve az ellenőrzésnek a megghiúsításával, vagy azzal, hogy az adott üzleti évet érintően a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéztek elő.

Áttekintve az ügyben rendelkezésre álló igazságügyi könyvszakértői véleményeket, megállapítható, hogy azok egyike sem utalt ilyen következményekre. Éppen ellenkezőleg, a nyomozó hatóság által kirendelt **szakértő1** a 2008. szeptember 10-én elkészült írásbeli jelentésében mindössze a vagyoni helyzet áttekintését megnehezítő szabályszegésekről tett említést, melyet a tárgyaláson történő meghallgatásakor határozottan fenntartott. Nem hozott más eredményt - a védő által kezdeményezett - **szakértő2** könyv- és adószakértő bevonása sem, noha az ügygel némileg más megközelítésben foglalkozott és hangsúlyosan inkább a fizetéseképtelenséghez vezető körülményekre koncentrált. Hasonló megállapítás tehető a Be.111.§ (5) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával kirendelt - az ügyben harmadik könyvszakértőként eljáró -**szakértő3** szakmai állásfoglalását érintően is. Ilyen előzmények után nyilvánvalóan nem jelentett meglepetést, hogy az ügy - más okból tárgyalásra kitűzött - másodfokú elbírálásakor a megidézett szakértők egybehangzóan kijelentették, hogy a **kft1** gazdálkodásának az átvilágítását lehetetlenné tevő következményekről sohasem beszéltek.

Itt szükséges megjegyezni, hogy a nyomozó hatóság a rendkívül szövevényes és szerteágazó ügy felderítésekor **szakértő1** feladatait tizenkét pontban határozta meg, esetenként önmagában is olyan jellegű kérdések feltevésével, melyek megválaszolása, részletes kifejtése a számviteli szabályok súlyos és helyrehozhatatlan hiányosságai mellett bizonyosan nem lett volna lehetséges. Márpedig a szakvélemény érdemi része, a csatolt táblázatok és kimutatások nélkül, mintegy 52 oldalt tett ki, többnyire a **kft1** két esztendő felölelő üzleti tevékenységének - pénzforgalmi adatokkal kellően alátámasztott - leírásával. Szó sem volt tehát arról, hogy a cég gazdálkodásának legfontosabb jellemzőit ne lehetett volna rekonstruálni.

Ezért helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor a releváns múltbeli történések részeként azt rögzítette, hogy a vádlott magatartásával összefüggésben a Kft1.

vagyoni helyzetének az áttekintése mindössze megnehezült. Mindez ugyanis három szakértő egybehangzó, ellentmondástól mentes véleményén, ténybeli előadásán alapult.

Ennek megfelelően a tényállás szóban forgó részét semmilyen körülmények között nem lehetett helytelen ténybeli következtetesként értelmezni, megalapozatlansága esetén is csak legfeljebb úgy, hogy - a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint - felderítetlen maradt. Ez okból az esetleges megalapozatlanság kiküszöbölésére sem a helyes ténybeli következtetés lett volna a járható út, hanem az, hogy az ügyben eljáró bíróságok a felderítetlenséget további bizonyítás felvételével szüntessék meg. (Ez a megoldás a harmadfokú bíróság számára ugyanakkor már nem volt adott, miután a Be.388.§ (2) bekezdése értelmében a harmadfokú eljárásban nincs helye bizonyításnak. Amennyiben tehát a megállapított tényállás megalapozatlan lett volna, úgy a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül kellett volna helyezni.)

A harmadfokú bíróság megítélése szerint azonban a másodfokú bíróság a tényállást - mindkét cselekmény tekintetében - alaposan és hiánytalanul, a valósággal összhangban állóan tisztázta. Az ügyész a hozzávetőlegesen négy éven keresztül folyó bírósági eljárásban nem indítványozta további szakértő igénybevételét, ezért az álláspontjának igazolására szolgáló, végső soron a vádat alátámasztó bizonyítási eszköz beszerzésére és megvizsgálására - figyelemmel a Be.75.§ (1) bekezdésében írtakra - a bíróság nem is volt köteles.

A másodfokú bíróság által megállapított - más részében fellebbezéssel egyébként sem támadott - tényállás tehát megalapozottnak bizonyult, így az a Be.388.§ (1) bekezdésében írtak szerint irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

E tényállás I. pontját illetően a másodfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlottbüntetőjogi felelősségére, illetve törvényesen járt el, amikor a tényállás II. pontjával összefüggésben felmentő rendelkezést hozott.

Az irányadó tényállás II. pontja szerint a vádlott a számviteli bizonylatok kiállítására és megőrzésére vonatkozó kötelezettségek elmulasztásával, illetve a valódiság elvét sértő gyakorlat kialakításával megnehezítette az általa képviselt kft1 gazdasági helyzetének a feltérképezését. Így olyan helyzetet teremtett, hogy a cég pénzügyi mutatóit, gazdálkodásának főbb mozzanatait és adatait az általában elvárhatónál nagyobb időbeli ráfordítással, illetve körültekintőbb szakmai munkával lehetett csak áttekinteni.

Mindez azonban - ahogyan arra a másodfokú bíróság helyes jogi érveléssel rámutatott - a 2012. évi január hó 1. napjától kezdődően már nem bűncselekmény. Ez okból nem tévedett, amikor a vádlottat az 1978. évi IV. törvény 289.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott számvitel rendjének megsértése

vétségének a vádja alól a Be.6.§ (3) bekezdés a) pontjának I. fordulata alapján felmentette.

Következésképpen az ezt sérelmező ügyészi fellebbezés eredménytelennek bizonyult.

A büntetőjogi felelősség körének szűkebbé válása folytán a vádlott terhére értékelt körülmények felsorolásából mellőzni kellett a folytatólagos elkövetésre utalást. Ez viszont azzal az eredménnyel járt, hogy a hasonló jellegű csődbűncselekmények gyakoriságával, valamint a hitelezők elől elvont vagyon jelentős összegével szemben felhozott enyhítő körülmények nyomatéka lényegesen nagyobb lett. Mintegy nyolc esztendővel a bűncselekmény elkövetése után a büntetési tétel alsó határához közelítő tartamban kiszabott és végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés alkalmas az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában megfogalmazott célok elérésére, azok lényeges megváltoztatására - különösen végrehajtandó börtönbüntetés kiszabására - nincs törvényes indok és lehetőség.

A vádlott által tagi kölcsön visszafizetése céljából felvett 91,5 millió forint elvonására a felszámoló már kísérletet tett, amikor a szóban forgó összeg erejéig fizetési meghagyás kibocsátását kérte. Ez jogerőre is emelkedett, ugyanakkor a pénz behajtása - a végrehajtás eredménytelenségére visszavezethetően - sikertelen maradt. Mindez azonban nem változtat annak megítélésén, hogy a szóban forgó tartozás a vádlott vagyonának részét képezi, így a végrehajtás az elévülési időn belül bármikor megismételhető.

Az irányadó tényállás szerint a csődbűncselekmény elkövetése kapcsán a **kft2.** és a **kft3** együttesen 1.460.291 forinttal, a Kft.1 18.899.800 forinttal, míg a **kft4.** 6.811.194 forinttal gazdagodott, melynek elvonására az 1978. évi IV. törvény 77/B.§ (1) bekezdés a) pontjában, illetve a 77/B.§ (2) bekezdésében írt rendelkezés lehetőséget nyújtott. Nem lehetett azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a Kft1.-t 2012. április 20-án, a **kft4.**-t 2012. június 6-án, a **kft3**-t 2012. november 22-én, a **kft2.**-t 2015. május 18-án

- felszámolási eljárást követően - törölték a cégnyilvántartásból. Ezen okból a harmadfokú bíróság álláspontja szerint nem volt lehetőség a vagyonekbevonás elrendelésére sem.

Így tehát az ügyész büntetőjogi jogkövetkezményeket sérelmező jogorvoslati kérelme is megalapozatlannak mutatkozott.

Mindezekre tekintettel a harmadfokú bíróság a Be.397.§-ában írtak szerint a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

P é c s, 2015. szeptember 4.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 2.Bf.481/2013/22. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bhar.II.40/2015/6. számú végzése folytán a 2015. évi szeptember hó 4. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Dr.Krémer László s.k.
a tanács elnöke